

6.9.2019

Maa- ja metsätalousministeriölle

Viitaten lausuntopyyntöönne 27.6.2019 Dnro 1213/06.02/2018

Luonnonsuojeluliiton lausunto suden hoitosuunnitelmasta

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa.

Yleisesti ottaen hoitosuunnitelman luonnos on viimekertaista suunnitelmaa parempi ja kannatettava. Tässä vielä eräitä asioita, joita suunnitelmassa voi vielä syventää.

Susikannan hoitosuunnitelman tavoitteet

Pitkän tähtäimen tavoite on suotuisa suojelun taso Suomeen ja että susi voidaan poistaa elinvoimaisena uhanalaisten lajien luettelosta. Lisääntyviä susilaumoja tulisi olla myös Lapissa. Tämän vuoksi on tärkeätä tarkastella poronhoitoalueen etelärajan nostamista nykyistä pohjoisemmaksi.

Yhteistyötä Venäjän kanssa tulee lisätä. Suotuisan suojelun tason määrittelyssä ei voi kuitenkaan laskea Venäjän varaan. Se ei ole EU:n jäsen, sitä ei koske luontodirektiivi, sen susikannasta ei tiedetä riittävästi ja sen päätöksiin on Suomesta erittäin vaikea vastustaa.

Huolta, uhkaa tai vaaraa aiheuttavan suden määritelmät

Kohta 3 on päällekkäinen 2 B:n kanssa ja sen voisi turhana poistaa.

Akuutit vaaratilanteet

Neuvonnassa on syytä korostaa, että suden ampuminen pakkotilaan vedoten saattaa olla riskialtista.

2.2.3 Ennaltaehkäisy

Kannattaisi selvittää porojen vahinkojen seuranta erityisesti poronhoitoalueella. Tarkoituksenmukaisin keino vähentää suden aiheuttamia porovahinkoja on poronhoitoalueen etelärajan siirtäminen pohjoisemmaksi ja puskurivyöhykkeen luominen.

Irtokoiraongelma tulee saada kuriin myös poronhoitoalueella.

2.3.1 Susikannan seurannan ja turvaamisen kehittäminen

DNA-testejä voidaan käyttää myös kotieläinvahinkojen tekijän (susi vai koira) määrittämiseen.

2.4 Vuorovaikutus

Luontojärjestöt tulee ottaa mukaan alueellisiin riistaneuvostoihin ja laskentoihin.

2.4.1 Reviiriyhteistyöryhmien toiminnan tukeminen ja kehittäminen

Ulkopuolisten fasilitaattorien käyttö erilaisissa susia koskevissa neuvottelutilanteissa, esimerkiksi reviiriyhteistyöryhmissä, auttaisi ratkomaan ongelmallisia tilanteita.

2.5 Rajat ylittävä yhteistyö

Luonnonarvokauppaa tai maakotkalla käytettyä reviiripohjaista korvausmallia kannattaisi kokeilla muuallakin poronhoitoalueella kuin vain lounaisella poronhoitoalueella.

2.6.2 Kannanhoidollinen metsästys

Suomessa tulisi olla ensin vähintään pienin elinvoimainen susikanta kuin tätä voidaan edes harkita. Metsästys ei saa heikentää susikannan geneettistä monimuotoisuutta, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, ettei Suomen susikanta milloinkaan laske alle 300 suden.

Mikäli kannanhoidolliseen elinvoimaisen kannan saavuttamisen jälkeen mennään, tärkeää on sudenmetsästyksen kohdentaminen nuoriin ja vahinkoa aiheuttaviin susiyksilöihin.

- Lisääntyvien susiyksilöiden tappamisen kieltäminen.
- Poikkeuslupien myöntäminen vain erikseen koulutetuille metsästäjille.
- Poikkeuslupien saajien on suoritettava riistahallinnon sudenmetsästyskurssi metsästyksen lupaehtojen jalkauttamiseksi.
- Sudelle todelliset rauhoitusalueet, joilla niitä ei voi metsästää esim. laajat suojelualueet ja kansallispuistot.

3.1 Poronhoitoalue

Ensi tilassa tulisi selvittää, miten poronhoitoalueen etelärajan siirtäminen voidaan tehdä ensin Kuusamon ja sitten Rovaniemen korkeudelle. Tähän selvitykseen kuuluvat muutoksen vaatimat keinot ja oikeudenmukainen kustannusten jako, kuten luopumiskorvaukset. Vastaavasti tulee selvittää mitä suden poistaminen on vaikuttanut alueen muuhun luontoon, ja mitä suden paluu merkitsisi.

Poronhoitoalueen etelärajan siirtäminen mahdollistaa nykyistä paremmin susien liikkumisen Venäjältä Suomen kautta Ruotsiin. Se on myös perusedellytys siihen, että Skandinavian ja Suomen susipopulaatioita voidaan mahdollisesti tarkastella yhteisenä kokonaisuutena. Mikäli Suomi tavoittelee suotuisan suojelutason susikantaa, merkitsee se poronhoitoalueen etelärajan siirtämistä pohjoisemmaksi.

3.2 Metsäpeura

Pitää ottaa huomioon, että susi on paljon uhanalaisempi kuin metsäpeura. Suden metsästystä metsäpeuran suojelun varjolla ei voi hyväksyä ennen kuin susikanta täyttää pienimmän elinvoimaisen susikannan koon ja kun metsäpeura on rauhoitettu metsästykseltä. Metsäpeurojen vapautuksia tulee tehdä ensin alueille, missä ei ole susia.

Metsäpeuran asiaa edistäisi suuresti metsien suojelu tai siirtyminen jatkuvapeitteeseen metsätalouteen sen käyttämällä alueilla.

3.3 Villikoirat ja koirasudet luonnossa

Irtokoiruongelma tulee saada kuriin koko Suomessa ja varsinkin Kaakkois-Suomessa. DNA-näytteitä tulee ottaa suurpetojen tappamaksi epäillyistä ja raatelemista koti- ja tuotantoeläimistä. (Vertaa Pirkanmaan piirimme esitys.)

Huolehditaan ja ylläpidetään suurpetotutkimuksen resursseja.

Hankkeet

Kannanhoidollisen metsästyksen aloittaminen tässä susikannan tilassa on kyllä täysin ennenaikaista. Pitää myös muistaa ero luontodirektiivin liitteen IV lajien tarkasti määrättyjen poikkeusten ja V:n yleisen metsästyksen liitteen välillä. Myös EU-tuomioistuimen julkiasiamiehen ratkaisuesitys merkitsisi tullessaan päätökseksi, että Suomen lupakäytännön tarkkuutta pitää lisätä.

Lisätietoja

- puheenjohtaja Harri Hölttä, puhelin 040 722 9224, harri.holtt@sl.fi
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sl.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY

Harri Hölttä
puheenjohtaja